

Regioscreening

Fase 1 - inventarisatie

Toelichting overleg burgemeesters dd. 28 september 2011

1. Inleiding

De regioscreening is een actiepoint – of een zogenaamde doorbraak – uit het witboek interne staatshervorming. De screening heeft tot doel om de zogenaamde bestuurlijke verrommeling, vooral op het vlak van de tussenstructuren, aan te pakken. De problemen die bij deze tussenstructuren worden vastgesteld: tekort aan democratische controle, verkokering, gebrek aan transparantie, gebrek aan efficiëntie, onduidelijke bevoegdheids- en taakverdelingen.

De Vlaamse regering wil, middels deze regioscreening het “regionale” of “intermediaire” schaalniveau verder uitwerken en kansen geven, maar het tegelijk vereenvoudigen, evenwel duidelijk zonder de bedoeling om regiobesturen te creëren. Meer concreet moet de regioscreening leiden tot:

- uniforme gebiedsafbakening en waarbinnen zoveel als mogelijk kan worden samengewerkt op Vlaams, provinciaal en (inter)lokaal niveau
- een actieplan per regio, met maatregelen om het intermediaire bestuursveld te vereenvoudigen, te saneren, slagkrachtiger, transparanter, legitiemer, effectiever en efficiënter te maken en in te passen in het model van territoriale omschrijving (resultaat van de uniforme gebiedsafbakening).

Dit impliceert o.a. dat – op maat van de regio en van onderuit - bestaande structuren kunnen worden afgeschaft, samengevoegd of opgedeeld, of dat nieuwe intergemeentelijke of interbestuurlijke samenwerkingsverbanden kunnen worden opgericht.

Wat is nu het voordeel voor de gemeentebesturen? Als individueel bestuur krijgt de gemeente een zicht op alle samenwerkingsverbanden waarin ze als bestuur deelneemt, waardoor ze zelf haar rol en bijdrage daarin kan optimaliseren waar ze dat nodig acht

De regioscreening is uitdrukkelijk een instrument in handen van de stads- en gemeentebesturen. Het project moet groeien van onder uit en resulteren in iets wat een meerwaarde moet betekenen voor steden en gemeenten. Het politieke leiderschap ligt bij de gemeentebesturen zelf. De gouverneur zal – op vraag van minister Bourgeois - coördinerend en ondersteunend optreden.

De regioscreening bestaat uit drie fasen:

- Inventarisatiefase: bestaande samenwerkingsverbanden (swv) per gemeente in kaart brengen (september tot december 2011)
- Evaluatiefase: debat in de regio's ter evaluatie van de geïnventariseerde gegevens
- Actieplan: op basis van een instrumentenmenu concrete maatregelen ter vereenvoudiging afspreken.

2. Fase 1: inventarisatie

De eerste fase bestaat uit drie onderdelen:

- een oplistings van alle samenwerkingsverbanden (swv) waaraan de gemeente en/of de OCMW's deelnemen. Dit gebeurt via een bevraging van de individuele gemeenten.
- De verzamelde gegevens worden door de Afdeling Binnenlands Bestuur van de Vlaamse overheid ingebracht in een speciaal daartoe ontworpen databank.
- De gemeenten krijgen naderhand de gelegenheid de ingebrachte gegevens te controleren en te valideren.

De timing:

- De bevraging start op 28 september 2011;
- Verzamelen en insturen van gegevens door gemeenten: tot 21 oktober 2011;
- Verwerking, aanvullende contactname voor oplossen van onvolledigheden, onduidelijkheden, anomalieën, en vervolgens input in de databank, door de Afdeling Binnenlands Bestuur: 21 oktober – 25 november;
- Gelegenheid voor gemeenten tot finale validering van de gegevens in de ingevulde databank: 28 november – 09 december (iedere gemeente ontvangt de fiches van de swv waarvan zijn of haar OCMW deel uitmaakt);
- Eindafwerking van de inventaris door het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB): 12 – 23 december;
- Inzending van de inventaris voor Antwerpen voor integratie door de centrale diensten van ABB: eind december 2011 of begin januari 2012.

Aandachtspunten:

- De bevraging is gericht aan de gemeentebesturen. Vermits ook de samenwerkingsverbanden van OCMW moeten worden geïnventariseerd, worden de gemeentebesturen verzocht als kanaal naar hun OCMW te fungeren voor het tijdig en volledig inzamelen van de OCMW-gegevens.
- De bevraging gebeurt via een invulformulier. Dit invulformulier is een Word-document. U kan het document downloaden van de website van de gouverneur: http://www.provant.be/bestuur/beleid/gouverneur_cathy_ber/regioscreening.
- U wordt verzocht voor ieder samenwerkingsverband (swv) waarvan uw gemeente of OCMW deel uitmaakt één invulformulier in te vullen.
- Het is een bevraging vanaf 0; er worden geen gedeeltelijk voorgevulde formulieren ter beschikking gesteld.
- We vragen om de formulieren digitaal in te vullen en terug in te sturen, liefst gegroepeerd maar als afzonderlijke bestand per swv.
- We verzoeken de gemeentebesturen de ingevulde formulieren uiterlijk op 21 oktober 2011 in te sturen naar binnenland.antwerpen@vlaanderen.be
- In de stadsregio Turnhout werd reeds een inventarisatie van de bestaande samenwerkingsverbanden uitgevoerd. De vier betrokken gemeenten worden in fase 1 van de regioscreening dan ook niet meer bevragd.

Waar vindt u de nodige informatie:

- Bij het invulformulier hoort een begeleidende nota met een aantal richtlijnen en toelichting.
- Op het invulformulier zelf vindt u in de derde kolom toelichting bij iedere vraag.
- Alle relevante documenten en achtergrondinformatie is terug te vinden op de website http://www.provant.be/bestuur/beleid/gouverneur_cathy_ber/regioscreening.
- Bijkomende vragen over de invulling van het formulier kan u steeds stellen aan de drie daarvoor aangeduide contactpersonen. U vindt hun coördinaten in de begeleidende nota en op de pagina over de regioscreening op de website van de gouverneur.
- Indien de gemeente dit nodig acht, kan één van hen ook ter plaatse uitleg komen geven bij de invulling van het formulier. Dit aanbod is enkel bedoeld voor individuele technische uitleg rechtstreeks ten behoeve van de invullende gemeentebestuurder, en niet voor infoavonden of toelichtingen aan gemeenteraden of schepencolleges.
- De gemeentesecretarissen zijn parallel geïnformeerd via
 - 1) het gemeentesecretarissenforum ABAGA van 23 september 2011
 - 2) een rechtstreekse e-mail vandaag 28 september 2011

Voor welke swv moet er een formulier worden ingevuld en welke gegevens worden gevraagd?

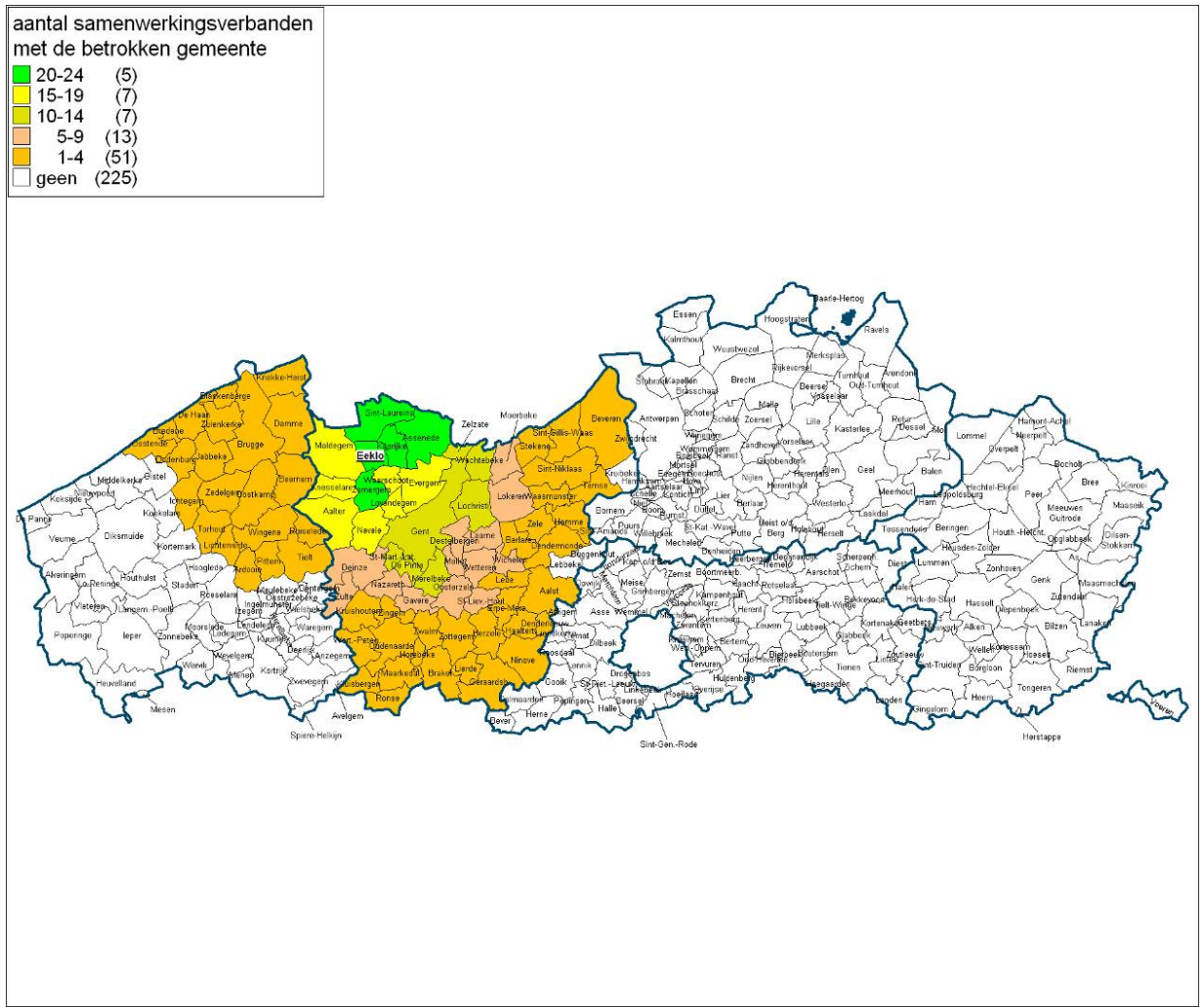
- Het moet gaan om swv die:
 - een relatief vaste vorm en permanent karakter hebben (tijdelijke projectorganisaties zijn hierdoor uitgesloten); rechtspersoonlijkheid hebben hoeft niet;
 - onder de verschillende deelnemers minstens 2 lokale besturen tellen (waaronder uw gemeente of OCMW); hierdoor zijn swv van louter (semi-)private organisaties uitgesloten; de deelname van de lokale besturen moet blijken uit vertegenwoordiging in de sturende organen van het swv;
 - bij hun werking de grenzen van 1 gemeente overschrijden.
- Het kan gaan om samenwerking in alle mogelijke beleidsdomeinen. Op het formulier wordt gevraagd over welk beleidsdomein of over welke beleidsdomeinen het gaat.
- De belangrijkste gevraagde gegevens over een swv betreffen:
 - kernopdracht
 - juridische vorm
 - types participanten
 - financiering
 - personeelsbezetting

3. Wat na de inventarisatie?

Wat zal er verder met de verzamelde gegevens gebeuren?

- Onmiddellijk na de inventarisatie volgt een fase van analyse en rapportering door ABB. Doel hiervan is om uit de ingebrachte gegevens een objectief beeld van het intermediaire niveau te distilleren. Concreet zou dit 3 outputs moeten opleveren:
 - kwantitatief: een overzichtsmatrix van de intensiteit van swv in Vlaanderen: in deze matrix wordt voor elke gemeente aangegeven hoeveel swv ze heeft met elk van de 307 andere gemeenten
 - kwantitatief: een kaart per gemeente waarop de intensiteit van haar samenwerking met omliggende gemeenten is aangegeven (*voorbeeld hieronder*)
 - een kwalitatief rapport per verdichtingsgebied: een verdichtingsgebied is een groep van gemeenten die intensiever met elkaar samenwerken dan andere gemeenten. Deze verdichtingsgebieden zijn af te leiden uit de overzichtsmatrix. Per verdichtingsgebied zal ABB een rapport opmaken met o.m. antwoord op de volgende vragen: Welke types swv zijn er binnen dit gebied? Op welke schaalniveaus? Zijn er binnen dit gebied plaatsen waar intensiever wordt samengewerkt dan elders?
- De concrete aanpak van het vervoltraject wordt na de inventarisatiefase vastgelegd.

Het overleg in de volgende fasen van de regioscreening zal gevoerd worden per arrondissement (Mechelen, Antwerpen en Turnhout), dit cfr. de beslissing die hierover genomen werd op het het overleg van de burgemeesters dd. 25 februari 2011.

Figuur 1: voorbeeld samenwerkingskaart per gemeente (Eeklo)